

ΤΟ ΠΟΥΧΟ

ΚΑΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΙΟΣ

ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΙΤΕΑΣ

**2012-1013 - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
Α' ΛΥΚΕΙΟΥ**

1ο τετράμηνο: α' μέρος εργασίας

«Η ιστορική εξέλιξη της ενδυμασίας και ο ρόλος του ρούχου στη ζωή του ανθρώπου και την προσωπικότητά του»

ΟΜΑΔΕΣ

1^η Νέκι Ορνέλα

Μίσκα Χριστίνα

Μπραούζου Ραφαέλα

Κουτονιά Διονυσία

2^η Κρομμύδα Ηλιάννα-Σοφία

Λιάκος Ηλίας- Jan

Κυριαννάκης Παναγιώτης

Μασσαούτη Ζωή

Μαργώνης Δημήτρης

3^η Μουδιώτης Αθανάσιος

Παπαδήμας Αλέξανδρος

Μέγκος Αθανάσιος

Ξηρός Λεωνίδας

4^η Νέκι Οργκές

Μάδια Αντορέλ

Ματσούκα Λεμονιά

Κόγια – Γραμματικού Μαρία

5^η Λιβόττο Λάουρα

Μπουζινέκη Γιούλη

Μπινιάρη Όλγα

Μπερέτη Χριστίνα

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:

ΚΑΡΑΔΗΜΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ.**
- 2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ.**
- 3. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.**
- 4. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.**
- 5. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΘΕΙ.**
- 6. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.**
- 7. ΠΟΡΟΙ – ΥΛΙΚΑ – ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ.**
- 8. ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ**
 - i. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ
 - ii. ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ
 - iii. ΡΟΥΧΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΣΗ
 - iv. ΡΟΥΧΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΣΤΑΣΗ
 - v. ΡΟΥΧΟ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ
 - vi. ΡΟΥΧΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ
 - vii. Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΡΟΥΧΟΥ
 - viii. ΡΟΥΧΟ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ- ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ
 - ix. Η ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ
- 9. ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ**
 - i. ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ – ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
 - ii. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ
 - iii. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
 - iv. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ
- 10. ΣΥΝΝΕΤΕΥΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΠΙΚΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ**
- 11. ΑΠΟΤΕΛΕΙ Η ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ Η ΤΟΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΤΟΜΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ;**
- 12. ΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΡΟΥΧΟΥ**
 - i. ΑΡΧΑΙΑ ΑΙΓΥΠΤΟΣ
 - ii. ΜΙΝΩΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
 - iii. ΜΥΚΗΝΑΪΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
 - iv. ΑΡΧΑΙΑ ΑΘΗΝΑ
 - v. ΒΥΖΑΝΤΙΟ
 - vi. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ
 - vii. ΕΠΟΧΗ ΜΠΑΡΟΚ
 - viii. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ 1821
 - ix. ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΑΙΩΝΑΣ
- 13. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ είναι να κατανοήσουν οι μαθητές :

Το ρόλο της ενδυμασίας στη ζωή του ανθρώπου καθώς και την επίδραση που ασκεί η μόδα στο σύγχρονο άνθρωπο και κυρίως στο νέο.

Τα θέματα τα οποία θα ερευνηθούν είναι :

- ✓ Η σημασία της ενδυμασίας και της μόδας στη ζωή του ανθρώπου.
- ✓ Η επίδραση που ασκούν στη διαμόρφωση προσωπικότητας – χαρακτήρα.
- ✓ Η ιστορική εξέλιξη του ρούχου.
- ✓ Η πολιτισμική διάσταση της ενδυμασίας.
- ✓ Τι είναι μόδα.
- ✓ Ποιος είναι ο ρόλος της σήμερα.

2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ (κριτήρια επιλογής θέματος, συσχέτιση με διδασκόμενα μαθήματα, αναμενόμενα μαθησιακά οφέλη κτλ.)

Το θέμα έχει επιλεγεί με αφορμή την ενότητα «Περιγραφή: θέματα σχετικά με την ενδυμασία και τη μόδα» από το βιβλίο Έκφραση – Έκθεση της Α΄ Λυκείου.

Βασικό κριτήριο στην επιλογή υπήρξε το γεγονός ότι η μόδα αποτελεί βασικό μέσο έκφρασης των νέων σε μια εποχή που η ενδυμασία γενικότερα ασκεί ευρεία επίδραση στη ζωή μας.

Θα επιχειρηθεί συσχέτιση της γνώσης που θα προκύψει με τα γνωστικά αντικείμενα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, της Ιστορίας, της Κοινωνιολογίας, της Λαογραφίας, της Οικιακής Οικονομίας, της Πληροφορικής κ.α.

Οι δραστηριότητες θα πραγματοποιηθούν με τη βοήθεια του Διαδικτύου, οπτικοακουστικού υλικού, του επεξεργαστή κειμένου, του φύλλου παρουσίασης και άλλων μέσων της νέας τεχνολογίας.

3. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σκοπός του σχεδίου εργασίας είναι να εμπλακούν οι μαθητές / τριες στη διαδικασία να κατανοήσουν το ρόλο της ενδυμασίας και της μόδας στην ζωή μας και τη σημασία της ποικιλίας της έκφρασης σήμερα.

4. ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι επιμέρους στόχοι του συγκεκριμένου σχεδίου εργασίας είναι:

- Ø Η ελεύθερη, ενεργός και συλλογική συμμετοχή των μαθητών/τριων στην όλη διαδικασία.
- Ø Η ενεργοποίηση της κριτικής τους ικανότητας.
- Ø Η απόκτηση πείρας από τη διεξαγωγή έρευνας σχετικά με τις ενδυματολογικές προτιμήσεις των νέων.
- Ø Η άσκηση στην παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου.
- Ø Η χρήση πολυμέσων στη συγκέντρωση και επεξεργασία του υλικού.
- Ø Η δημιουργία διαύλων επικοινωνίας του σχολείου με την τοπική κοινωνία.

5. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΘΟΔΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΘΕΙ

Η εκπόνηση του σχεδίου βασίζεται στην ομαδοσυνεργατική μέθοδο. Συμμετέχουν 21 μαθητές και χωρίζονται σε 5 ομάδες (4x4, 1x5). Όλες οι ομάδες αναλαμβάνουν να ερευνήσουν το θέμα στο σύνολο των διαστάσεων του. Μετά την εξειδίκευση των ερωτημάτων και τον εσωτερικό καταμερισμό του θέματος (εντός των ομάδων) προγραμματίζονται χρονικά οι δράσεις. Τα μέλη πραγματοποιούν μικρά διαλείμματα ενημέρωσης και ανταλλαγής πληροφοριών με σκοπό την ανατροφοδότηση και το συντονισμό.

Πιο συγκεκριμένα: οι ομάδες

- Αναζητούν την κατάλληλη βιβλιογραφία και το υλικό στη σχολική βιβλιοθήκη και το διαδίκτυο.
- Παρακολουθούν εκπομπές και μελετούν περιοδικά σχετικά με τη μόδα.
- Διεξάγουν έρευνα με την κατάρτιση ερωτηματολογίου στην οποία καταγράφουν τις χαρακτηριστικές τάσεις της μόδας και τους παράγοντες που επηρεάζουν τις ενδυματολογικές επιλογές των νέων και εξάγουν σχετικά συμπεράσματα.
- Φωτογραφίζουν στολές.
- Επισκέπτονται και συνομιλούν με εμπορικά καταστήματα της περιοχής, τοπικούς φορείς λαογραφικών και αθλητικών συλλόγων.
- Αποδελτιώνουν το υλικό, εξάγουν συμπεράσματα για την επίδραση της ενδυμασίας στη ζωή του ανθρώπου.
- Αξιοποιούν τα πολυμέσα που διαθέτει το σχολείο τους συνθέτοντας την εργασία τους.

6. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Πορίσματα στα οποία κατέληξε κάθε ομάδα
- Σχετικό αποδεικτικό υλικό
- Προβολή φύλλων παρουσίασης
- Σύνταξη γραπτών εργασιών και σύνθεσή τους σε ολοκληρωμένο σύνολο

7. ΠΟΡΟΙ – ΥΛΙΚΑ – ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ:

Για τη διεκπεραίωση του συγκεκριμένου project κρίνεται απαραίτητη η χρήση και αξιοποίηση των παρακάτω μέσων:

- Σχολική βιβλιοθήκη
- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές - Διαδίκτυο
- Φορητά μέσα αποθήκευσης αρχείων
- Γραφική ύλη – αναλώσιμα

8. ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ.

i. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ;

Με τον όρο ενδυμασία εννοούμε το σύνολο των ενδυμάτων, δηλαδή το σύνολο των αντικειμένων που φοράει ο άνθρωπος, για την προστασία, την εξυπηρέτηση, την αξιοποίηση και την ανύψωση της ζωής του. Γενικά, η ανάγκη για ρουχισμό είναι μία βασική ανθρώπινη ανάγκη, που έχει σχέση με τις λειτουργίες του οργανισμού μας, και η ικανοποίησή της είναι απαραίτητη για την επιβίωση μας.

ii. ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ

Ο πανάρχαιος πρόγονος από την αρχή της ζωής του επιδίωξε να καλύψει τις βασικές του ανάγκες. Εκτός από τις ανάγκες της πείνας, παράλληλα ψάχνει τρόπους για να προστατέψει το σώμα του από τις καιρικές συνθήκες (κρύο, βροχή, χιόνι κ.α.). Οι κύριοι λόγοι ήταν τελετουργικοί σαν προέκταση των διαφόρων προσωπιδών. Σε δεύτερο στάδιο, τα δέρματα και τα φυτά που χρησιμοποίησε σαν ρούχα είχαν σχέση με την προσπάθεια εντυπωσιασμού του ετερόφυλου για σκοπούς σεξουαλικούς. Επιπλέον, χρησιμοποίησε τα ρούχα για λόγους σεμνότητας, για κάλυψη των γενετικών οργάνων λόγω των δεισιδαιμονιών και των αντιλήψεων για το κακό μάτι.

Η ενδυμασία μπορεί να δηλώνει την κοινωνική τάξη κάποιου ανθρώπου, κάτι που συνέβαινε ιδιαίτερα στο παρελθόν. Επίσης φανερώνει το φύλο μας, την ηλικία, την οικονομική μας κατάσταση και πολλά άλλα. Πιο συγκεκριμένα:

iii. ΡΟΥΧΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΣΗ:

Με βάση τα ρούχα διαχωρίζονται οι κοινωνικές τάξεις και βαθμίδες στην σημερινή κοινωνία (π.χ. πλούσιοι, φτωχοί, δικαστές και κατηγορούμενοι). Αυτές οι τάξεις δεν αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο. Εάν δεν υπήρχε αυτή η διαφορετικότητα στα ρούχα, δεν θα υπήρχε εύκολη αναγνώριση των διαφόρων κατηγοριών ανθρώπων, θα υπήρχε ισότητα. Εν ολίγοις τα ρούχα ευνοούν τον κοινωνικό

διαχωρισμό των ανθρώπων καθώς η ακριβή και επώνυμη ενδυμασία κάποιου καθρεπτίζει την οικονομική επιφάνεια και την υψηλή ίσως κοινωνική του τάξη, πράγμα που δεν συμβαίνει όταν συναντούμε κάποιον, φτωχικά ή πάρα πολύ πρόχειρα ντυμένο. Επομένως μπορούμε να διαπιστώσουμε πως τα ρούχα μας, αντικατοπτρίζουν πλήρως την κοινωνική μας θέση.

Το ένδυμα ήταν πάντα μαρτυρία δύναμης και πλούτου. Όλοι οι αυτοκράτορες και οι αρχηγοί με το ντύσιμό τους μαρτυρούσαν τη δύναμη και τον πλούτο τους. Οι βυζαντινοί ασκούσαν πολιτική και εκκλησιαστική εξουσία μέσω των ενδυμάτων τους προκαλώντας δέος στο λαό.

iv. ΡΟΥΧΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΣΤΑΣΗ:

Ακόμα και στις αρχαίες κοινωνίες, το επίσημο φόρεμα αλλά και το καθημερινό παίζει σημαντικό ρόλο. Πολλοί άνθρωποι ταυτίζονται με τα ρούχα τους και τα θεωρούν μέρος της ζωής τους. Φυσικά εκτός από το ύφος του ντυσίματος ο κάθε άνθρωπος διαλέγει τα ρούχα του ανάλογα με κάθε περίπτωση (καθημερινά ρούχα, γιορτινά ρούχα κ.α.).

v. ΡΟΥΧΟ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ:

Από τα ρούχα κάποιου, συνήθως φαίνεται το επάγγελμα που ασκεί αλλά και η ιεραρχία στην οποία είναι τοποθετημένος στα πλαίσια της εργασίας του. Ο παπάς για παράδειγμα, διαρκώς φορεί το ράσο του, και ένας στρατιωτικός ή αστυνομικός, περνά μεγάλο μέρος μέσα στη στολή του, έχοντας στους ώμους του και τα διακριτικά του βαθμού του.

Η στολή χαρακτηρίζει ένα επάγγελμα και δημιουργεί δύναμη και εξουσία σε όποιον την φοράει. Για τους απλούς πολίτες δηλώνει σεβασμό προς αυτόν που τη φορά. Το 17αι. εμφανίστηκαν οι εθνικές

στολές, όπως για παράδειγμα οι στρατιωτικές στολές. Η κάθε χώρα είχε τις δικές της διαφοροποιήσεις ανάλογα με την ψυχосύνθεση, την ιστορία, τις παραδόσεις και γενικά τον τρόπο σκέψης της. Ο λόγος καθιέρωσης ενός ορισμένου χρώματος στη στολή έγινε με αιτία το φυσικό περιβάλλον της κάθε χώρας όπως η θάλασσα, ο αέρας, η ξηρά. Έτσι, οι ελληνικές στρατιωτικές στολές είναι προσαρμοσμένες στην ελληνική φύση, ουρανό και θάλασσα.

vi. ΡΟΥΧΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ:

Η ενδυμασία (και γενικότερα η εξωτερική εμφάνιση) ενός ανθρώπου είναι κατά κανόνα ένας τρόπος ώστε να μπορέσει κάποιος άλλος να καταλάβει μερικές πτυχές της ζωής και του χαρακτήρα του. Μερικές από αυτές μπορεί να είναι το επάγγελμα, η μόρφωση – παιδεία, η κοινωνική θέση αλλά και το πόσο ενδιαφέρεται για την προσαρμογή του στο σύνολο της κοινωνίας .

Αυτό φυσικά δεν είναι απόλυτο, καθώς υπάρχουν πολλές εξαιρέσεις και έτσι αυτό που βλέπουμε δεν είναι απαραίτητα η πραγματικότητα. Πριν από αρκετούς αιώνες η ελευθερία στο ντύσιμο ήταν μεγαλύτερη από τώρα και έτσι οι πρωτοβουλίες των ανθρώπων υπήρχαν σε μεγαλύτερο βαθμό. Τα στοιχεία της τότε ενδυμασίας ήταν κυρίως το γούστο και η φαντασία και δεν ήταν τόσο τυποποιημένα όσο σήμερα. Στην τωρινή παγκόσμια κοινωνία το ντύσιμο έχει τεράστιες ομοιότητες σε όποια περιοχή , χώρα , ήπειρο κι αν βρεθούμε.

Ακόμα και έτσι όμως, μπορούμε από το φόρεμα και μόνο να ξεχωρίσουμε τον περίπλοκο άνθρωπο από τον απλό, εκείνον που του αρέσει να «τραβάει» τα βλέμματα πάνω του από εκείνον που δεν ενδιαφέρεται για αυτό, τον χαρούμενο από τον μελαγχολικό. Σε άλλους πάλι, η ενδυμασία προδίδει την ενασχόληση τους με αθλητικές ή άλλες έντονες δραστηριότητες. Αξίζει επίσης να σημειωθεί, πως όσο μεγάλος είναι ο βαθμός της επίδρασης της προσωπικότητας μας στον τρόπο που ντυνόμαστε, αντίστοιχα μεγάλος θεωρείται και ο βαθμός που επιδρά η ενδυμασία μας στη δημιουργία και ολοκλήρωση της προσωπικότητάς μας.

Υπάρχει λοιπόν μια αμφίδρομη επίδραση μεταξύ ενδυμασίας και προσωπικότητας.

vii. Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΡΟΥΧΟΥ:

Το ντύσιμο είναι η πρώτη προτεραιότητα του ανθρώπου. Τον εκφράζει και προσπαθεί να ακολουθεί τα πρότυπα της εποχής. Είναι μία μορφή επικοινωνίας. Βρίσκεται ακριβώς στο σύνορο μεταξύ του εσωτερικού μας και του εξωτερικού, του κοινωνικού κόσμου.

Δεν δίνουν όλοι την ίδια σημασία στα ρούχα και στην εμφάνιση. Κάποιοι διαλέγουν ρούχα πρακτικά, ώστε να μην χρειάζεται να ασχοληθούν πολύ ώρα με το καθημερινό τους ντύσιμο .Για άλλους το ντύσιμο είναι μια λειτουργία που περιλαμβάνει την αγορά ,τους κατάλληλους συνδυασμούς και την καθημερινή φροντίδα ως την παραμικρή λεπτομέρεια.

Το ντύσιμο ακολουθεί τα συναισθήματα μας και την προσωπική μας πορεία. Όταν νιώθουμε πιο σίγουροι πιο συμπυκνωμένοι με τον εαυτό μας αλλάζουν και κάποια πράγματα στο ντύσιμο μας. Η ατημέλητη εμφάνιση δείχνει ότι το άτομο δεν ενδιαφέρεται για τη δουλειά του. Συχνά η αμέλεια της

εξωτερικής εικόνας είναι σύμπτωμα ψυχικής διαταραχής. Αλλά και τα χρώματα παίζουν σημαντικό ρόλο στο ντύσιμο (π.χ. τα σκούρα ρούχα δείχνουν κάποιο άτομο με κατάθλιψη, ενώ τα φωτεινά ρούχα δείχνουν κάποιο άτομο με φιλικότητα). Τα ρούχα λοιπόν αποκαλύπτουν πράγματα για τους ανθρώπους που τα φορούν.

Συνήθως προσπαθούμε με το ντύσιμο μας να παρουσιάσουμε έναν ιδανικό εαυτό. Γι' αυτό και συχνά διαλέγουμε ρούχα που δεν ταιριάζουν με αυτό που θέλουμε να είμαστε. Σε πολλούς -νέους συνήθως- ανθρώπους που προσπαθούν να ντυθούν σύμφωνα με την μόδα χωρίς να τους συνδέει κάτι με το είδος των ρούχων που φορούν, το αποτέλεσμα είναι πολλές φορές σαν «κακοφωνία».

Πρέπει να δείχνουμε τη σημασία της εμφάνισής μας αλλά ως ένα βαθμό. Αν το ξεπεράσουμε χαρακτηρίζεται ως παθολογική. Όταν τα ρούχα φοριούνται σωστά μπορούν να καλύψουν ατέλειες αλλά και να τονίζουν ωραία σημεία του σώματός μας. Θα πρέπει να είμαστε ικανοποιημένοι με το ντύσιμο μας, αλλά το σημαντικό είναι να νιώθουμε άνετα. Μπορεί να χρησιμοποιήσουμε το ντύσιμο για να ανεβούμε ψυχολογικά, τα πάντα στο ρούχο μπορούν να έχουν ιδιαίτερη σημασία για μας.

viii. ΡΟΥΧΟ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ

Αρκετοί άνθρωποι βέβαια, προσπαθούν με το ντύσιμό τους, να μας κάνουν φανερή και την ιδεολογική ή την θρησκευτική τους τοποθέτηση.

Οι άνθρωποι νιώθουν ότι μέσα από την ενδυμασία τους μπορούν να εκφράσουν κάποιες ιδεολογίες ή απόψεις όμως σε μικρότερο βαθμό (π. χ. φορώντας μία μπλούζα με στάμπα, η οποία περνάει ένα μήνυμα).

Τέλος, το ένδυμα υπήρξε ένδειξη πολιτισμού, για αυτό η μορφή της φορεσιάς είναι ο καθρέφτης του ανθρώπου. Ο άνθρωπος από τους παλαιότερους χρόνους φορούσε ρούχα για να ξεπεράσει το αίσθημα της κατωτερότητάς του και να κατορθώνει να πείσει για την υπεροχή του τον υπόλοιπο κόσμο. Η ενδυμασία θεωρείται αναγκαία για την ανθρώπινη εξέλιξη για αυτό και οι ανθρωπολόγοι τη θεωρούν σαν ένα πρότυπο πολιτισμού. Για παράδειγμα, οι Μωαμεθανοί δίνουν σημασία στην κάλυψη του προσώπου τους. Η ενδυμασία είναι πομπός και δέκτης εντυπώσεων, αισθημάτων, αντιλήψεων και ένα σπουδαίο σημείο επικοινωνίας των ανθρώπων.

ix. Η ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ:

Πολλά ήθη και έθιμα έρχονταν σε άμεση σχέση με τον συμβολικό χαρακτήρα της ενδυμασίας.

Έτσι, το ένδυμα χρησιμοποιήθηκε από την γυναίκα σαν σύμβολο παρθενιάς. Και σήμερα το φόρεμα και το πέπλο της νύφης είναι λευκά, σύμβολο της παρθενιάς και της αγνότητας. Ακόμα και όταν πεθάνει κάποια ανύπαντρη κόρη την ντύνουν με λευκή φορεσιά.

Ο πέπλος όμως, έχει και άλλες συμβολικές έννοιες και σημειολογικά στοιχεία. Προστάτευε την νύφη (ακόμα το πιστεύουν) από τα κακά πνεύματα και μάτια, τη βασκανία ή την κάλυπτε από τα μάτια των άλλων αντρών για να την αποκαλύψει μόνο ο άντρας της.

Και οι Μανιάτες γαμπροί φορούσαν στο κεφάλι τους κόκκινο φέσι. Το πουκάμισό τους ήταν επίσης κόκκινο. Σύμβολο επισημότητας εξουσίας και δύναμης. Γενικά όμως, το κόκκινο χρώμα στο ένδυμα συμβολίζει χαρά, έρωτα, πάθος και θυσία.

Το χρώμα σαν σύμβολο κυριαρχεί σε όλους τους λαούς και σε όλες τις εποχές. Στα Ομηρικά χρόνια οι συγγενείς του νεκρού φορούν σκούρα ρούχα και κόβουν τα μαλλιά τους, αντίθετα σήμερα οι άντρες αφήνουν γένια και μαλλιά σαν ένδειξη πένθους. Για τις γυναίκες μια έκφραση πένθους - που κυριαρχεί σε όλες τις εποχές - είναι τα ελεύθερα ή ξέπλεκα μαλλιά. Στις παραδόσεις του ελληνικού λαού, η μαυροφορεμένη γυναίκα συμβολίζει την αρρώστια. Σήμερα όμως, το μαύρο χρώμα στα ρούχα μπορεί να είναι χρώμα επισημότητας ή χαράς αν είναι κατάλληλα διακοσμημένο και ραμμένο ώστε να διαφέρει από το πένθιμο. Η Coco Chanel μετέφερε το πένθος της και μετέτρεψε το μαύρο χρώμα σε μόδα.

Όπως το χρώμα, έτσι και τα διάφορα μέρη της ενδυμασίας είχαν κατά καιρούς συμβολικό χαρακτήρα. Το δαχτυλίδι ήταν πάντοτε σύμβολο ένωσης του άνδρα και της γυναίκας. Η ποδιά, στην παραδοσιακή ελληνική φορεσιά, ήταν σύμβολο προστασίας των οργάνων αναπαραγωγής της γυναίκας από την βασκανία. Το πουκάμισο είχε μαντικές και θεραπευτικές ιδιότητες. Τέλος, τα φυλαχτά που τοποθετούσαν τόσο στα νεογέννητα όσο και στα μεγαλύτερα παιδιά, σκοπό είχαν να απομακρύνουν τα κακά πνεύματα και να αποτρέψουν την βασκανία.

Ο ελληνικός λαός λοιπόν, όπως φαίνεται από τις παραδόσεις και τις συνήθειές του, πίστευε ότι το ένδυμα είναι ο ίδιος ο άνθρωπος.

Σήμερα οι νέοι μέσα από την προτίμησή τους στα σκούρα χρώματα και ιδιαίτερα στο μαύρο, εκφράζουν (πολλές φορές συνειδητά) το άγχος της εποχής, το μαύρο φόντο της ατμοσφαιρική ρύπανσης των πόλεων και κυρίως το σκληρό αγώνα του σημερινού ανθρώπου για επιβίωση.

9.ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ι ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

α) Θα ερευνηθεί η προτίμηση των νεαρών καταναλωτών ηλικίας 15-6 ετών στα κυριότερα είδη ένδυσης ανάλογα με το κριτήρια επιλογής και

β) θα διερευνηθεί επίσης, αν παίζει ρόλο η διαφορά φύλου

Αριθμός ερωτηματολογίων : ογδόντα (80) ερωτηματολόγια, μοιράστηκαν στην Α΄ και τη Β΄ τάξη του Λυκείου Ιτέας

Χρονική διάρκεια έρευνας: μια (1) ημέρα

Τρόπος ανάλυσης των αποτελεσμάτων:

- Ξεχωρίζουμε τα έγκυρα ερωτηματολόγια
- Παίρνουμε τα ποσοστά για κάθε μια απάντηση του ερωτηματολογίου, για όλο το δείγμα, ανεξαρτήτως φύλου
- Χωρίζουμε τα ερωτηματολόγια σε δύο κατηγορίες : αγοριών – κοριτσιών για να διαπιστώσουμε εάν υπάρχουν διαφορές λόγω φύλου και βγάζουμε πάλι τα ποσοστά για κάθε κατηγορία μόνο για την πρώτη ερώτηση.

Περιγραφή της διαδικασίας:

Διάγραμμα:

- Προετοιμασία ερωτηματολογίου
- Έρευνα δημοσκόπησης (διανομή ερωτηματολογίου)
- Στατιστική επεξεργασία αποτελεσμάτων (ποσοστά)
- Συμπεράσματα

Επεξεργασία αποτελεσμάτων με στατιστική.

ii ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

‘Η ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ’

ΦΥΛΟ: _____ ΗΛΙΚΙΑ: _____ (παρακαλώ βάλτε X σε μια από τις πιθανές απαντήσεις)

- 1) Ντύνεστε με βάση την μόδα; **ΝΑΙ** ___ **ΟΧΙ** ___
- 2) Αν όχι, ποιοι παράγοντες σας επηρεάζουν;
ΔΙΑΘΕΣΗ ___ **ΦΙΛΟΙ** ___ **ΓΟΝΕΙΣ** ___ **ΚΟΙΝΩΝΙΑ** ___ **ΑΛΛΟ** ___
- 3) Το στυλ σας είναι ανάλογο με αυτό των φίλων σας; **ΝΑΙ** ___ **ΟΧΙ** ___
- 4) Ποιο είναι το χαρακτηριστικό σας ντύσιμο; **ΑΘΛΗΤΙΚΟ** ___ **ΣΕΜΝΟ** ___ **ΕΠΙΣΗΜΟ** ___ **ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΟ** ___ **ΑΛΛΟ** ___
- 5) Σας επηρεάζει η μουσική που ακούτε στο ντύσιμο; **ΝΑΙ** ___ **ΟΧΙ** ___
- 6) Αν ναι, ποια μουσική; **ROCK** ___ **METAL** ___ **POP** ___ **ΑΛΛΟ** ___
- 7) Ντύνεστε με βάση το σωματότυπό σας; **ΝΑΙ** ___ **ΟΧΙ** ___
- 8) Αλλάζετε το σώμα σας για να ακολουθήσετε την μόδα; **ΝΑΙ** ___ **ΟΧΙ** ___
- 9) Επιλέγετε τα ρούχα σας με βάση την τιμή τους; **ΝΑΙ** ___ **ΟΧΙ** ___
- 10) Πόσα ευρώ ξοδεύετε κάθε φορά που αγοράζετε ρούχα; **20-40** **40-60** **60-120** **Λιγότερο** ___ **Περισσότερο** ___
- 11) Η ποικιλία των ρούχων σας περιορίζεται σε ένα είδος μάρκας; **ΝΑΙ** ___ **ΟΧΙ** ___
- 12) Κατά πόσο πιστεύετε ότι σας κρίνουν με βάση την ενδυμασία σας; **ΚΑΘΟΛΟΥ** ___ **ΑΡΚΕΤΑ** ___ **ΛΙΓΟ** ___ **ΠΟΛΥ** ___ **ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ** ___
- 13) Έχετε δει ποτέ κάποιον που με το ντύσιμό του σας προκαλεί γέλιο ή σεβασμό; **ΝΑΙ** ___ **ΟΧΙ** ___
- 14) Πόσο χρόνο αφιερώνετε για την επιλογή των ρούχων σας; **ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 1** **ΩΡΑ** ___ **ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 1 ΩΡΑ** ___
- 15) Κάθε πότε ανανεώνετε την γκαρνταρόμπα σας; **ΟΤΑΝ** **ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ** ___ **ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΝΑ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ** ___

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ !!!

iii ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ-ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σύνολο ερωτηματολογίων: 80

Σύνολο άκυρων ερωτηματολογίων: 11

Σύνολο έγκυρων ερωτηματολογίων: 69 ερωτηματολόγια

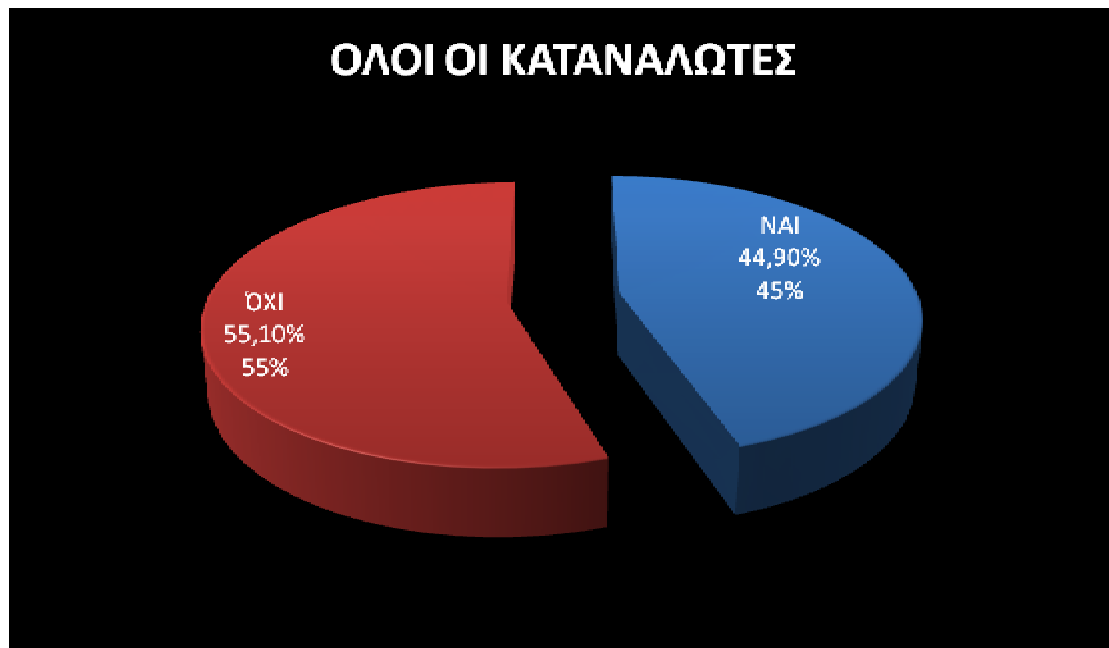
Πρώτη ερώτηση: Ντύνεστε με βάση τη μόδα;

ΝΑΙ: 31 31/69 X 100 = 44,9 %

ΟΧΙ: 38 38/69 X 100 = 55,1%

ΟΛΟΙ ΟΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
---------	-----	-----

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ	44,9%	55,1%
-------------	-------	-------

ΚΟΡΙΤΣΙΑ:

NAI : $22 / 69 \times 100 = 31,9 \%$

OXI: $7 / 69 \times 100 = 10,1 \%$

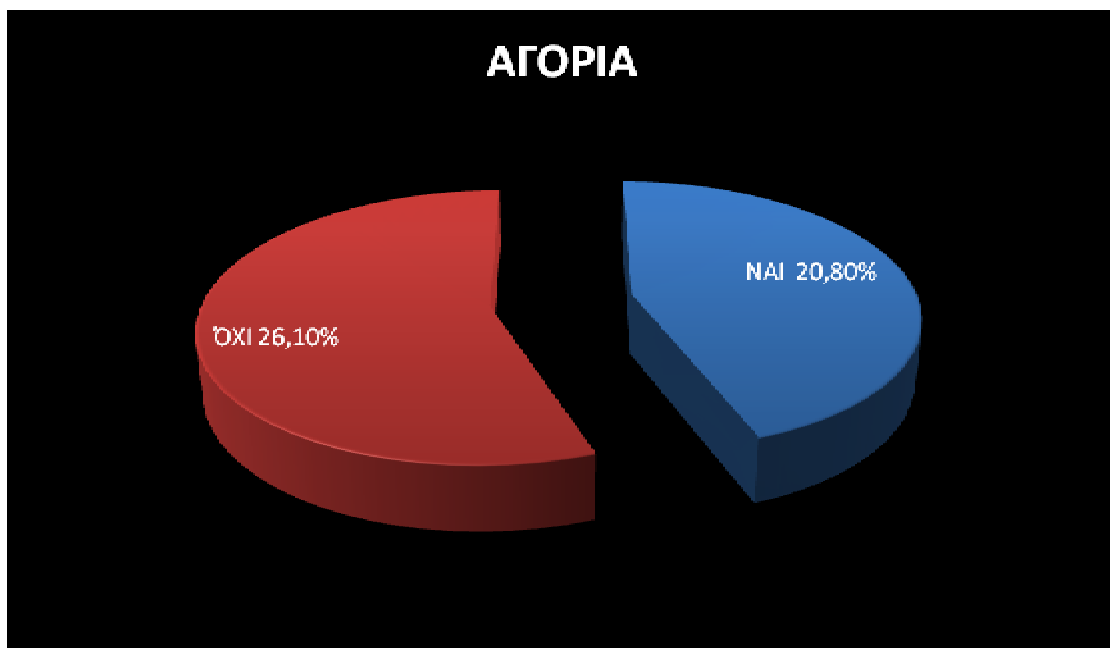

ΑΓΟΡΙΑ:

ΝΑΙ: $20 / 69 \times 100 = 20,8 \%$

ΟΧΙ 18 $18 / 69 \times 100 = 26,1 \%$

ΦΥΛΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΚΟΡΙΤΣΙΑ	31,9%	10,1%
ΑΓΟΡΙΑ	20,8 %	26,1%

Δεύτερη ερώτηση: αν όχι, ποιοι παράγοντες σας επηρεάζουν;

ΔΙΑΘΕΣΗ: 18 $18/69 \times 100 = 26,1 \%$

ΦΙΛΟΙ: 4 $4/69 \times 100 = 5,8 \%$

ΚΟΙΝΩΝΙΑ: 3 $3/69 \times 100 = 4,3 \%$

ΓΟΝΕΙΣ: 0

ΑΛΛΟ: 17 $17/69 \times 100 = 24,7 \%$

ΟΛΟΙ ΟΙ	ΔΙΑΘΕΣΗ	ΦΙΛΟΙ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΓΟΝΕΙΣ	ΑΛΛΟ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ	26,1 %	5,8 %	4,3 %	0	24,7 %

Τρίτη ερώτηση: το στυλ σας είναι ανάλογο με αυτό των φίλων σας;

ΝΑΙ :29 $29/69 \times 100 = 42 \%$

ΟΧΙ: 40 $40/69 \times 100 = 57,9 \%$

ΟΛΟΙ ΟΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ	42 %	57,9 %

Τέταρτη ερώτηση: ποιο είναι το χαρακτηριστικό σας ντύσιμο;

ΑΘΛΗΤΙΚΟ: 22 $22/69 \times 100 = 31,9 \%$

ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΟ: 2 $2/69 \times 100 = 2,9 \%$

ΣΕΜΝΟ: 3 $3/69 \times 100 = 4,3 \%$

ΕΠΙΣΗΜΟ: 2 $2/69 \times 100 = 2,9 \%$

ΑΛΛΟ : 38 $38/69 \times 100 = 55,1 \%$

ΟΛΟΙ ΟΙ	ΑΘΛΗΤΙΚΟ	ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΟ	ΣΕΜΝΟ	ΕΠΙΣΗΜΟ	ΑΛΛΟ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ	31,9 %	2,9 %	4,3 %	2,9 %	55,1 %

Πέμπτη ερώτηση: σας επηρεάζει η μουσική που ακούτε στο ντύσιμο;

ΝΑΙ: 15 $15/69 \times 100 = 21 \%$

ΟΧΙ: 55 $55/69 \times 100 = 79 \%$

ΟΛΟΙ ΟΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ	21 %	79 %

Έκτη ερώτηση: αν ναι, ποια μουσική;

ROCK: 5 $5/69 \times 100 = 7,2 \%$

METAL: 3 $3/69 \times 100 = 4,3 \%$

POP: 1 $1/69 \times 100 = 1,4 \%$

ΑΛΛΟ: 19 $19/69 \times 100 = 27,5 \%$

ΟΛΟΙ ΟΙ	ROCK	METAL	POP	ΑΛΛΟ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ	7,2 %	4,3 %	1,4 %	27,5 %

Έβδομη ερώτηση: ντύνεστε με βάση το σωματότυπό σας;

ΝΑΙ: 53 $53/69 \times 100 = 76,8 \%$

ΟΧΙ: 15 $15/69 \times 100 = 21,7 \%$

ΟΛΟΙ ΟΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ	76,8 %	21,7 %

Όγδοη ερώτηση: αλλάζετε το σώμα σας για να ακολουθήσετε τη μόδα;

ΝΑΙ: 10 $10/69 \times 100 = 14,5 \%$

ΟΧΙ: 58 $58/69 \times 100 = 84,1 \%$

ΟΛΟΙ ΟΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ	14,5 %	84,1 %

Ένατη ερώτηση: επιλέγετε τα ρούχα σας με βάση την τιμή τους;

ΝΑΙ: 35 $35/69 \times 100 = 50,7 \%$

ΟΧΙ: 33 $33/69 \times 100 = 47,2 \%$

ΟΛΟΙ ΟΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ	50,7 %	47,2 %

Δέκατη ερώτηση: πόσα ευρώ ξοδεύετε κάθε φορά που αγοράζετε ρούχα;

20-40 ευρώ : 7 $7 / 69 \times 100 = 10,1 \%$

40-60 ευρώ: 20 $20 / 69 \times 100 = 28,9 \%$

60-120 ευρώ: 15 $15 / 69 \times 100 = 21,7 \%$

ΛΙΓΟΤΕΡΑ : 2 $2 / 69 \times 100 = 2,9 \%$

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ: 20 $20 / 69 \times 100 = 28,9 \%$

ΟΛΟΙ ΟΙ	20-40 ευρώ	40-60 ευρώ	60-120 ευρώ	ΛΙΓΟΤΕΡΑ	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ	10,1%	28,9 %	21,7 %	2,9 %	28,9 %

Ενδέκατη ερώτηση: η ποικιλία των ρούχων σας περιορίζεται σε ένα είδος μάρκας;

ΝΑΙ: 10 $10 / 69 \times 100 = 14,5 \%$

ΟΧΙ: 59 $59 / 69 \times 100 = 85,5 \%$

ΟΛΟΙ ΟΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ	14,5 %	85,5 %

Δωδέκατη ερώτηση: κατά πόσο πιστεύετε σας κρίνουν με βάση την ενδυμασία σας;

ΚΑΘΟΛΟΥ: 14 $14/69 \times 100 = 20,3 \%$

ΑΡΚΕΤΑ:20 $20/ 69 \times 100 = 28,9 \%$

ΛΙΓΟ: 18 $18 / 69 \times 100 = 26,1 \%$

ΠΟΛΥ:10 $10 / 69 \times 100 = 14,5 \%$

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ: 7 $7 / 69 \times 100 = 10,1 \%$

ΟΛΟΙ ΟΙ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΑΡΚΕΤΑ	ΛΙΓΟ	ΠΟΛΥ	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ	20,3 %	28,9 %	26,1 %	14,5 %	10,1 %

Δέκατη τρίτη ερώτηση: έχετε δει ποτέ κάποιον που με το ντύσιμό του σας προκαλεί γέλιο ή σεβασμό;

ΝΑΙ: 64 $64/69 \times 100 = 92,7 \%$

ΟΧΙ: 5 $5/69 \times 100 = 7,2 \%$

ΟΛΟΙ ΟΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ	92,7 %	7,2 %

Δεκάτη τέταρτη ερώτηση: πόσο χρόνο αφιερώνετε για την επιλογή των ρούχων σας;

ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 1 ΩΡΑ: 52 $52/69 \times 100 = 75,4 \%$

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 1 ΩΡΑ: 17 $17/69 \times 100 = 24,6 \%$

ΟΛΟΙ ΟΙ	ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΩΡΑ	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΩΡΑ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ	75,4 %	24,6 %

Δεκάτη πέμπτη ερώτηση: κάθε πότε ανανεώνετε την γκαρνταρόμπα σας;

ΟΤΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ: 24 $24/69 \times 100 = 34,8 \%$

ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΝΑ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ: 39 $39/69 \times 100 = 56,5 \%$

ΟΛΟΙ ΟΙ	ΟΤΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ	ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ	34,8 %	56,5 %

iv ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

Αποδείχτηκε ότι σημαντικό ποσοστό των νεαρών καταναλωτών δεν ακολουθεί πιστά τη μόδα στις ενδυματολογικές του επιλογές. Ωστόσο, στην πρώτη ερώτηση βρέθηκε διαφορά στην προτίμηση στα δύο φύλα, καθώς η πλειοψηφία των κοριτσιών έθεσε ως βασικό κριτήριο τους τις επιταγές της μόδας σε αντίθεση με το δείγμα των αγοριών.

Επιπλέον, οι νέοι ντύνονται με βάση τη διάθεσή τους και δεν επηρεάζονται από το ντύσιμο των φίλων τους. Το αθλητικό ντύσιμο φαίνεται να ανήκει στα αγαπημένα τους, ενώ οι μουσικές τους προτιμήσεις δεν επιδρούν άμεσα στο στυλ του ντυσίματος τους.

Αξίζει να αναφερθεί ότι οι νέοι δεν αλλάζουν το σώμα τους μόνο και μόνο για να ακολουθήσουν την μόδα. Επίσης, η τιμή ενός ρούχου φαίνεται ότι επηρεάζει την τελική τους επιλογή. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι θεωρούν ότι κρίνονται από τους άλλους με βάση την εξωτερική τους εμφάνιση,

ενώ και οι ίδιοι διαπιστώνουν ότι έχουν συναντήσει περιπτώσεις ατόμων που η ενδυμασία τους προκάλεσε γέλιο ή σεβασμό.

Τέλος, οι νέοι διαπιστώθηκε ότι δεν αργούν να επιλέξουν τα ρούχα που θα αγοράσουν ή θα φορέσουν, τα οποία και ανανεώνουν μετά από εύλογο χρονικό διάστημα.

10.ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΠΙΚΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ:

Ύστερα από συνομιλία με εμπόρους της περιοχής μας καταλήξαμε στα ακόλουθα συμπεράσματα σχετικά με τη μόδα και τις ενδυματολογικές επιλογές των καταναλωτών. Εξαιτίας της οικονομικής κρίσης οι νέοι κυρίως, ακολουθούν τη μόδα ωστόσο, βασικό μέλημά τους αποτελεί η τιμή του προϊόντος. Συχνά, μάλιστα οι έφηβοι επηρεάζονται από κάποια διασημότητα και καθώς ακόμη δεν έχουν διαμορφώσει προσωπικό γούστο χρειάζεται και η συνδρομή των υπαλλήλων των καταστημάτων προκειμένου να αποφασίσουν.

11.ΑΠΟΤΕΛΕΙ Η ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ Η ΤΟΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟ ΕΝΟΣ ΝΕΟΥ ΑΤΟΜΟΥ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ;

Στηριζόμενοι στην παρατήρηση αλλά και στην εμπειρία μας θεωρούμε ότι η εξωτερική εμφάνιση παίζει σημαντικό ρόλο στην κοινωνικοποίηση του ατόμου και πιο συγκεκριμένα στην ένταξή του σε παρέες. Αρκετοί άνθρωποι επηρεάζονται στην επιλογή των φίλων τους από την εξωτερική τους εμφάνιση. Για παράδειγμα αν κάποιος άνθρωπος φοράει φθαρμένα ή βρώμικα ρούχα, τότε η ένταξη του σε μία φιλική συντροφιά γίνεται δύσκολη. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις στις οποίες οι άνθρωποι δεν επηρεάζονται από τέτοιου είδους προκαταλήψεις και ενδιαφέρονται αποκλειστικά για τον ψυχικό κόσμο των άλλων. Ιδιαίτερα τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας είναι περισσότερο συντηρητικά απέναντι στο εξεζητημένο ντύσιμο πολλών νέων. Κατά τη γνώμη μας, ωστόσο, ως κριτήριο επιλογής φίλων δεν παίζει καθοριστικό ρόλο.

12.ΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΡΟΥΧΟΥ

1.ΑΡΧΑΙΑ ΑΙΓΥΠΤΟΣ

ΥΛΙΚΑ ΕΝΔΥΣΗΣ:

Το αιγυπτιακό κλίμα, με ζεστά καλοκαίρια και ήπιους χειμώνες, ευνόησε ελαφριά ρούχα, κατασκευασμένα από φυτικές ίνες, κυρίως λινό και κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους βαμβάκι, εισαγωγής

από την Ινδία. Ίχνη του μεταξιού έχουν βρεθεί σε αιγυπτιακούς τάφους. Δέρματα ζώων φοριούνται από τους ιερείς και από τους Φαραώ στο ρόλο τους ως το πρώτο προσωπικό του θεού. Οι Φαραώ πρόσθεταν ουρά λιονταριού ως ζώνη. Τέτοια ρούχα βρέθηκαν στον τάφο του Τουταγχαμών και αποτυπώθηκαν αρκετά συχνά στους τοίχους των τάφων. Κατά καιρούς, βασιλιάδες και βασίλισσες φορούσαν ρούχα στολισμένα με φτερά.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ:

Η κατασκευή των ρούχων ήταν έργο των γυναικών και πραγματοποιείται στο σπίτι, αλλά και σε εργαστήρια τα οποία λειτουργούν από ευγενείς.

Τα ρούχα ήταν κατασκευασμένα από λινό. Το ράβιμο που απαιτούνταν ήταν σχεδόν ελάχιστο: ένα σύντομο περίζωμα που μοιάζει με μια σκωτσέζικη φούστα για τους άνδρες, ένα φόρεμα με τιράντες για τις γυναίκες. Το χρώμα του ήταν γενικά λευκό. Αυτά τα βασικά ενδύματα με μικρές παραλλαγές που αντιπροσωπεύουν τη μόδα, την κοινωνική θέση και τον πλούτο δεν αλλάζουν ριζικά σε όλη την ιστορία της Αιγύπτου. Τα καθημερινά ρούχα ήταν γενικά χωρίς κοσμήματα. Πολλοί παρέμειναν ξυπόλυτοι ακόμη και το χειμώνα, καθώς εξαιτίας του ζεστού κλίματος θεωρούσαν τη δαπάνη για παπούτσια περιττή.

Εικόνα πηγές: Λούβρο ιστοσελίδα KKöhler, A *History of Costume*

ΑΝΤΡΕΣ:

Ο άντρας ντύνονταν με κοντή μπροστέλα. Φορούσε βραχιόλι, δαχτυλίδι και έδενε στο λαιμό περιδέραιο με 5-6 σειρές μαργαριτάρι. Μερικοί φορούσαν χιτώνες ως τον αστράγαλο, ίσιους και χωρίς ιδιαίτερα στολίδια. Κάποιοι προτιμούσαν πτυχωτό χιτώνα από λινό, που άφηνε ελεύθερο το λαιμό, ήταν εφαρμοστός στον κορμό και φαρδύς κάτω. Από πάνω έδεναν φαρδιά ζώνη που αποτελούνταν από πτυχωτή εσάρπα, τα άκρα της οποίας είχαν τριγωνικό σχήμα

Παλιό	Μέσο	Νέο	Αργά
Βασίλειο	Βασίλειο	Βασίλειο	Περίοδος

ΓΥΝΑΙΚΕΣ:

Στο αρχαίο βασίλειο, η γυναίκα φορούσε ένα ίσιο, σφιχτό, λινό, άσπρο μισοφόρι, που τεντωνόταν κάτω από το στήθος μέχρι τους αστραγάλους. Το στήθος καλύπτονταν από τα λουριά των ώμων που συγκρατούσαν το φόρεμα. Στο νέο βασίλειο άρχισαν να φορούν πολύχρωμα κολιέ και η μόδα γίνεται κομψότερη με πλισέ χιτώνες με κρόσσια πάνω από το ίσιο φόρεμα.

ΚΟΜΜΩΣΗ:

Με τη χένα, που την έφτιαχναν από τα τριμμένα φύλλα ενός φυτού, έβαφαν τα μαλλιά τους. Περούκες, κοινές και στα δύο φύλα, φορέθηκαν από τους πλούσιους ανθρώπους της κοινωνίας. Πολλές Αιγύπτειες που ξύριζαν τα κεφάλια τους ή είχαν κοντά μαλλιά φορούσαν περούκες. Σε ειδικές περιπτώσεις οι περούκες τους είχαν πλούσιες μπουκλές ή ήταν στολισμένες με χάντρες. Η βάση ήταν ένα δίχτυ από πλεγμένες τρίχες, όπου στερεώνονταν οι μπουκλές. Τα προσκεφάλια των κρεβατιών τους κρατούσαν τον αυχένα σε σχήμα ημισελήνου. Έτσι δε χαλούσε το χτένισμα των γυναικών.

Πολλοί πίστευαν ότι οι τρίχες στο σώμα και στο πρόσωπο ήταν ανθυγιεινές. Οι γυναίκες έβγαζαν τα φρύδια τους και οι αξιωματούχοι της Αυλής συχνά φορούσαν ψεύτικες κοντές γενειάδες, αν και οι περισσότεροι άνδρες ήταν καλοξυρισμένοι. Συνήθιζαν να ξυρίζουν το κεφάλι και το κορμί τους, με μπρούντζινες λεπίδες. Οι ιερείς ξύριζαν όλο το κεφάλι τους και το σώμα. Τα κεφάλια των παιδιών ήταν ξυρισμένα. Άφηναν μόνο μια μακριά πλεχτή αλογοουρά στο πλάι, την «αλογοουρά της νεότητας».

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ:

Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι στόλιζαν όλο τους το σώμα, φορώντας κάθε είδους κοσμήματα, από σκουλαρίκια μέχρι βραχιόλια στους αστραγάλους. Κοσμήματα φορούσαν όλοι: πλούσιοι και φτωχοί, άνδρες και γυναίκες, ακόμα και μερικά ιερά ζώα! Τα βαριά κοσμήματα, που στόλιζαν τα απλά ρούχα των Αιγυπτίων, ήταν ένδειξη υψηλής κοινωνικής θέσης.

Τα ακριβά κοσμήματα κατασκευάζονταν από χρυσό και ημιπολύτιμες πέτρες. Τα πιο φτηνά ήταν από γυαλί και φαγεντιανή (πορσελάνη), υλικό από τριμμένο χαλαζία ή άμμο.

Συχνά είχαν διπλή λειτουργία: ήταν στολίδια και ταυτόχρονα φυλαχτά, που προστάτευαν από κάθε κακό όποιον τα φορούσε. Μαγικά μοτίβα ήταν οι μορφές των θεών. Μερικές φορές τα παιδιά φορούσαν στα μαλλιά τους ένα ψάρι-φυλαχτό, για να τα προφυλάξει από τον πνιγμό.

ΑΡΩΜΑΤΑ – ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ

Η ταρίχευση επέτρεψε την ανάπτυξη των καλλυντικών και αρωμάτων. Οι Αιγύπτιοι χρησιμοποιούσαν μακιγιάζ περισσότερο από όλους τους αρχαίους ανθρώπους.

Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι έτριβαν το δέρμα τους με λάδια και αρώματα. Τα αρωματικά έλαια μαλάκωναν την επιδερμίδα και την προστάτευαν από τον ήλιο και από τις αμμοθύελλες. Για να είναι σίγουροι ότι θα μύριζαν όμορφα καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας, τοποθετούσαν πάνω στο κεφάλι τους έναν κώνο, ο οποίος ήταν ποτισμένος με μια γλυκιά αλοιφή, που τις ζεστές νύχτες έλιωνε αργά πάνω στα μαλλιά τους. Ράντιζαν τα ρούχα τους με άρωμα φτιαγμένο από μύρο, λιβάνι και αρωματικά φυτά. Οι κυρίες μασούσαν χάρπια από μέλι για να έχουν γλυκιά αναπνοή.

Τα βλέφαρα βάφονταν με πράσινο χρώμα, από τριμμένη μαλακή πέτρα, το μαλαχίτη, καθώς επίσης και με γαλάζιο, από ψήγματα χαλκού. Οι Αιγύπτιες τόνιζαν το περίγραμμα των ματιών τους με μαύρο κολ. Έτσι τα μάτια τους φαίνονταν μεγαλύτερα και προστατεύονταν από τον ήλιο. Είχαν επικρατήσει τουλάχιστον δυο τρόποι μακιγιάζ ματιών: μια χοντρή πράσινη γραμμή περνούσε κάτω από το μάτι, ενώ μια δεύτερη, μαύρη, διέγραφε το πάνω βλέφαρο, μέχρι τους κροτάφους. Τα μάγουλα και τα χείλη τα έβαφαν με κόκκινη ώχρα. Φορούσαν στα χείλη τους κόκκινη θεραπευτική αλοιφή και έβαφαν επίσης κόκκινα τα νύχια των χεριών και των ποδιών τους. Χρησιμοποιούσαν ειδικές κρέμες για να έχουν φαινό πρόσωπο, αλλά και για να αποφύγουν τις ανεπιθύμητες ρυτίδες.

ΜΙΝΩΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΥΛΙΚΑ ΕΝΔΥΣΗΣ:

Τα κρητικά ενδύματα κατασκευάζονταν από μαλλί, λινάρι και κατεργασμένο δέρμα. Το μαλλί ήταν το συνηθέστερο υλικό για την κατασκευή της ενδυμασίας, υπήρξε μάλιστα από τα βασικά εξαγωγίμα προϊόντα της Κρήτης, ενώ η υφαντουργία ήταν από τις κύριες βιοτεχνίες της μινωικής εποχής. Αυτό γίνεται φανερό από τις πινακίδες της Γραμμικής Β.

ΑΝΤΡΕΣ:

Στην καθημερινή τους ζωή αλλά και στη δημόσια οι άνδρες φορούσαν το λεγόμενο «ζώμα», που έμοιαζε με κοντή φούστα ή ποδιά σφιγμένη στη μέση. Το ζώμα είχε ποικίλους τύπους. Ο απλούστερος ήταν μια ζώνη και μια ορθογώνια ταινία που ξεκινούσε από τη μέση, περνούσε ανάμεσα στους μηρούς και κατέληγε πάλι σ' αυτήν. Την αντρική ενδυμασία συμπλήρωνε η ζώνη, σφιχτή και συχνά διακοσμημένη με κρόσσια. Σε αυτή στήριζαν μικρό σπαθί ή μαχαίρι.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ:

Εντυπωσιακά είναι τα ρούχα και γενικά η εμφάνιση των γυναικών. Χαρακτηριστικό είναι το στενό κοντομάνικο πουκάμισο ή περικόρμιο, που άφηνε ακάλυπτο το στήθος ή ήταν διαφανές και συγκρατιόταν στο σώμα συχνά με κορδόνια στο ανώτερο μέρος του σώματος, οι μακριές και φαρδιές φούστες με πιέτες και φραμπαλάδες, η κωδωνόσχημη ποδιά με βολάν, που φοριόταν συχνά πάνω από τη φούστα και η σφικτή ζώνη, φουσκωτή ή επίπεδη, που τόνιζε τη μέση. Ενδιαφέρων είναι και ο ψηλός γωνιώδης γιακάς, που εμφανίζεται σε μερικά απ' αυτά. Τα ενδύματα κοσμούνταν με ταινίες στα τελειώματα, φιόγκους, λεπτότατα πέπλα και κοσμήματα από μέταλλο, πέτρα ή κόκαλο, που ράβονταν πάνω τους.

ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ:

Στις παραστάσεις οι μινωίτες απεικονίζονται είτε ξυπόλυτοι είτε με σανδάλια που στερεώνονταν στο πόδι με ταινίες. Μπότες φορούσαν οι κυνηγοί, οι πολεμιστές και όσοι συμμετείχαν σε αγώνες.

ΚΟΜΜΩΣΗ:

Άνδρες και γυναίκες είχαν κατά κανόνα μακριά και σγουρά μαλλιά. Τα μακριά μαλλιά των ανδρών ήταν χωρισμένα σε μπούκλες. Κάποτε εμφανίζονται με ξυρισμένο το κεφάλι ή με λίγες τούφες μαλλιών σε μερικά σημεία του κρανίου, παρουσιάζονται αγένειοι.

Οι γυναικείες κομμώσεις ήταν περίτεχνες. Άλλοτε τα μαλλιά ήταν μαζεμένα σε κότσο και έπεφταν μικρές μπούκλες στο μέτωπο και στα αυτιά. Άλλοτε οι μακριές και λεπτές μπούκλες («βόστρυχοι») στολίζονταν με χάνδρες.

ΚΑΛΩΠΙΣΜΟΣ:

Το μακιγιάζ ήταν επιμελημένο. Οι γυναίκες άπλωναν στο πρόσωπο λευκή πούδρα, ενώ έβαφαν κόκκινα τα χείλη, τα μάγουλα και τα νύχια. Έντονα βαμμένα με σκούρα βαφή ήταν και τα μεγάλα μάτια τους. Οι βαφές προέρχονταν από φυτά.

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

Τα κοσμήματα κατασκευάζονταν από ένα πλήθος υλικών: από χρυσάφι εισηγμένο από την Ασία ή την Αφρική, από άλλους πολύτιμους ή ημιπολύτιμους λίθους, όπως άργυρο, αμέθυστο, ήλεκτρο, από οστό ιπποποτάμου ή ελέφαντα.

Κοσμήματα, όπως σκουλαρίκια («ενώτια»), βραχιόλια, δαχτυλίδια, περιδέραια (από «περίαπτα», δηλ. κοσμήματα που κρέμονταν στο λαιμό με αλυσίδα, συχνά ως φυλακτό και χάντρες), περόνες, «σφηκωτήρες», ελάσματα και μικρά οστέινα χτένια (κοσμήματα κεφαλής και ενδυμάτων), φαίνεται να ήταν αναγκαία για τη συμπλήρωση της εμφάνισης ανδρών και γυναικών σε κάθε επίσημη εκδήλωση. Οι καλλιτέχνες εμπνέονταν τα σχέδια από φυτά, ζώα της θάλασσας και της ξηράς, θρησκευτικά σύμβολα. Τα αγαπημένα διακοσμητικά θέματα ήταν κεφάλι ταύρου («βουκράνιο»), λέοντες, αίγαγροι, έντομα, μικρά φυτά, άνθη ή καρποί.

iii ΜΥΚΗΝΑΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Εκείνο που είναι ξεκάθαρο σχετικά με τις ενδυματολογικές προτιμήσεις των Μυκηναίων είναι μια εμφανής προσήλωση στην ενδυμασία της μινωικής Κρήτης. Τα μινωικά ενδύματα και ιδιαίτερα η επίσημη γυναικεία ενδυμασία εκτόπισε σταδιακά την τοπική ελλαδική φορεσιά στο πλαίσιο μιας γενικότερης τάσης να υιοθετηθούν οι μινωικές συνήθειες. Οι ομοιότητες φαίνονται στο είδος των ρούχων αλλά και στον τρόπο της κατασκευής τους. Τα μυκηναϊκά ενδύματα είναι όμως γενικά απλούστερα και πιο συντηρητικά.

ΑΝΤΡΕΣ:

Φορούσαν χειριδωτό χιτώνα που έφτανε ως το γόνατο και ήταν φτιαγμένος από δυο κομμάτια υφάσματος. Συνήθως ήταν μονόχρωμος ή είχε αραιά επαναλαμβανόμενα μοτίβα. Στις ενώσεις των χιτώνων ήταν ραμμένες ταινίες υφαντές. Παράλληλα με τις μινωικές επιρροές διαπιστώνεται η επιβίωση του τοπικού ενδύματος στον αντρικό χιτώνα αλλά και ο τύπος του μακριού περιζώματος. Οι χιτώνες των αθλητών και των πολεμιστών ήταν πιο κοντοί.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ:

Τα γυναικεία μινωικά ενδύματα ήταν σχεδόν πανομοιότυπα με τα μινωικά, όπως απεικονίζονται σε παραστάσεις γυναικών στις μινωαϊκές τοιχογραφίες. Συνδύαζαν με τον ίδιο ακριβώς τρόπο το ανοιχτό περικόρμιο με τις διακοσμητικές τρέσες, τη μακριά φούστα και την ποδιά. Διαπιστώνεται μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την άνεση των κινήσεων από ότι στην Κρήτη και λιγότερη φροντίδα για την περίτεχνη όψη.

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ:

Τόσο οι εικονιστικές παραστάσεις όσο και τα κτερίσματα των μυκηναϊκών τάφων μάς δείχνουν ότι άντρες και γυναίκες φορούσαν εντυπωσιακά κοσμήματα από ευτελή ή πολύτιμα υλικά ανάλογα με την κοινωνική τάξη στην οποία ανήκαν . Τα κουμπιά χρησιμοποιούνταν ίσως ως κοσμήματα ή ως διακοσμητικά των ενδυμάτων. Συνηθισμένα είδη κοσμημάτων ήταν τα περιδέραια, τα δαχτυλίδια, τα σκουλαρίκια και οι σφηκωτήρες μαλλιών. Για τη στερέωση των ενδυμάτων υπήρχαν οι περόνες, με περίτεχνη κεφαλή και τα πιο πολυτελή ήταν διακοσμημένα με χρυσά ελάσματα. Όσοι ανήκαν σε ανώτερη κοινωνική τάξη φορούσαν δαχτυλίδια σφραγιστικά , κατασκευασμένα από χρυσό, ασήμι, ορείχαλκο.

ΠΑΡΧΑΙΑ ΑΘΗΝΑ

Η εντύπωση που έδινε το αρχαίο ένδυμα και η σχέση του με το γυμνό σώμα ήταν αισθητική και όχι ερωτική, καθώς το γυμνό θεωρούνταν φυσικό. Από την εποχή του Ομήρου το ένδυμα αποτελεί προστατευτικό ή διακοσμητικό κάλυμμα του σώματος, χωρίς να σφίγγει το σώμα, όπως το ρούχο των Μινωιτών και των Μυκηναίων.

Κατά την αρχαϊκή περίοδο τα υφάσματα διακοσμούνταν με σχέδια σε όλη την επιφάνεια ,στην κλασική περίοδο τα σχέδια περιορίζονται στις μπορντούρες, και στην ελληνιστική τέλος, τα χρώματα έγιναν λαμπρότερα.

ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ:

Τα αρχαία υφάσματα προέκυπταν από τις βασικές πρώτες ύλες, με κυριότερες το μαλλί, το λινάρι και το μετάξι. Για την ύφανσή τους χρησιμοποιούνταν ο κάθετος αργαλειός. Τα υφάσματα που προέκυπταν, ανάλογα με το είδος του ρούχου για το οποίο προορίζονταν, ράβονταν με βελόνες. Η υφαντική ήταν οικιακή δραστηριότητα, ωστόσο δεν έλειπαν και τα εργαστήρια υφαντουργίας

ΑΝΤΡΕΣ:

Δε φορούσαν κανενός είδους εσώρουχο. Ο χιτώνας σκεπάζει απευθείας το δέρμα. Ο χιτώνας με μανίκια ονομάζεται χειριδωτός. Για να πέφτουν τα ενδύματα στο σώμα σύμφωνα με το σχήμα του, απαραίτητη ήταν η ζώνη. Όταν ο χιτώνας δεν ζώνονταν ονομάζονταν ορθοστάδιος, ενώ όταν έφτανε ως τα πέλματα ποδήρης. Συνηθισμένο επανωφόρι ήταν το μάτιο, ένα ορθογώνιο, μάλλινο ύφασμα που τύλιγαν γύρω από το σώμα χωρίς να το στερεώνουν πουθενά. Η γλαμύς, ρούχο που χρησιμοποιούσαν οι στρατιώτες, οι ιππείς και οι έφηβοι, ήταν από σκληρό και βαρύ ύφασμα και στηριζόταν στον ένα ώμο με αγκράφα.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ:

Τα ενδύματα χωρίζονται σε δυο κατηγορίες: στην εσωτερική ενδυμασία και στον πέπλο. Ο χιτώνας ήταν μακρύς και πιανόταν με κορδόνι, το οποίο οι παντρεμένες έδεναν κάτω από το στήθος και τα κορίτσια στο θώρακα ή τους γοφούς. Στη μπορντούρα ήταν στολισμένος με ταινία διαφορετικού χρώματος. Έξω από το σπίτι φορούσαν πέπλο, περίπου 3 μέτρων σε έντονο χρώμα. Το πέπλο που ήταν ένα απλό ορθογώνιο ύφασμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως μάτιο, συμμετρικά πάνω στους ώμους με τις άκρες να κρέμονται μπροστά ή αναδιπλωμένο έτσι ώστε η μακριά του άκρη να κρέμεται από τον αριστερό ώμο μπροστά.

ΚΟΜΜΩΣΗ:

Στις αρχαίες Ελληνίδες άρεσε να περιποιούνται τα μαλλιά τους και τόνιζαν το χρώμα τους με βαφές από χένα ή όστρακα. Οι κομμώσεις δήλωναν την κοινωνική θέση: οι παντρεμένες είχαν μαλλιά μαζεμένα σε κότσο, οι ανύπαντρες τα άφηναν ελεύθερα, τα κορίτσια αλογοουρές και οι εταίρες περίτεχνα χτενίσματα με πλεξίδες. Όλες χρησιμοποιούσαν μπούκλες, πλεξίδες και κοσμήματα για να τα στολίσουν.

Οι περισσότεροι ελεύθεροι Αθηναίοι της κλασικής εποχής έχουν κοντά μαλλιά σε αντίθεση με τους Σπαρτιάτες που έχουν μακριά κόμη. Τα γένια τους τα ξυρίζουν σε σχήμα κολιέ στην αρχαϊκή εποχή, ενώ στην εποχή του Περικλή τα άφηναν και επάνω στα μάγουλα και το πηγούνι σε σχήμα οβάλ ή μυτερό.

ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ:

Οι αρχαίοι σπάνια φορούσαν κλειστά υποδήματα. Προτιμούσαν τα σανδάλια σκοπός των οποίων ήταν η προστασία από το έδαφος και η διατήρηση των ποδιών καθαρών. Το επάνω μέρος ήταν από χρωματιστό δέρμα, ενώ οι σόλες από δέρμα καλής ποιότητας και με πολλές στρώσεις. Οι φτωχοί είχαν με ξύλινους πάτους. Σόλες από φελλό ή τσόχα φοριόταν μόνο από εταίρες. Στα δείπνα τα έβγαζαν. Ο κόθορνος φοριόταν και από τα δυο φύλα και ανήκε κυρίως στην ενδυμασία των τραγικών ηθοποιών. Ήταν κλειστό παπούτσι, χωρίς σόλα, που έφτανε πάνω από τον αστράγαλο, από μαλακό δέρμα που ταίριαζε και στα δυο πόδια.

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ:

Στην κλασική εποχή κοσμήματα φορούσαν μόνο οι γυναίκες, εκτός από τα δαχτυλίδια με πέτρα που οι άντρες τα χρησιμοποιούσαν σαν σφραγίδα. Οι γυναίκες φορούσαν πολύ συχνά κολιέ, δαχτυλίδι, σκουλαρίκια και βραχιόλια - τόσο στον καρπό όσο και ανάμεσα στον αγκώνα και τον ώμο. Συχνά το κόσμημα έχει τη μορφή φιδιού. Από τα γυναικεία αξεσουάρ δεν πρέπει να παραλειφθεί η βεντάλια και η ομπρέλα.

vBYZANTIO

Τα πρώτα βυζαντινά ενδύματα είναι επηρεασμένα από τη ρωμαϊκές ενδυματολογικές συνήθειες. Έτσι, βασικό ένδυμα ήταν η τουνίκα. Τα ρούχα της ανώτερης κοινωνικής τάξης διακρίνονται για τις ακριβές πρώτες ύλες (μετάξι, χρυσοκλωστές, βαφή πορφύρας), την πλούσια διακόσμηση και τους πολύτιμους λίθους. Οι λαϊκές τάξεις φορούσαν μονόχρωμα ή απλά διακοσμημένα ρούχα.

Διευρυμένη είναι η χρήση στολών, απαραίτητων για την ένταξη του ατόμου στην ομάδα, όπως αυτή των στρατιωτών, μοναχών κ.α.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ:

Ιδιαίτερα επιβλητικό είναι το αυτοκρατορικό ένδυμα. Αποτελούνταν από την πορφυρή γλαμούδα με χρυσά διακοσμητικά τετράγωνα, η οποία φοριόταν πάνω από χρυσοποίκιλτο χιτώνα και έδενε στον έναν ώμο με πόρπη. Οι Κομνηνοί έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον καλλωπισμό τους και τα πολυτελή υφάσματα. Το πορφυρό χρώμα προορίζονταν αποκλειστικά για τον αυτοκράτορα. Σε περίπτωση πένθους φορούσε λευκά, ενώ όλοι οι άλλοι μαύρα.

ΑΝΤΡΕΣ:

Η φορεσιά διαφοροποιούσε τα δυο φύλα. Βασικό ρούχο ήταν ο χιτώνας σε σχήμα T που διέφερε στα μανίκια και το μήκος και έδενε στη μέση. Οι αγρότες φορούσαν κοντό χιτώνα.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ:

Οι γυναίκες φορούσαν χιτώνες και εσάρπες. Η ποικιλία αναζητούνταν στα κοσμήματα.

ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ:

Τα παπούτσια ήταν μαύρα. Ο αυτοκράτορας φορούσε κόκκινα.

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ:

Χρησιμοποιήθηκαν κυρίως για την έκφραση της κοινωνικής θέσης. Τα χριστιανικά θέματα εμφανίστηκαν τον 5^ο και τον 6^ο αι. Συνηθισμένο μενταγιόν ήταν ο σταυρός. Τα σκουλαρίκια των πρώτων χρόνων αντικαταστάθηκαν από τα περπενδούλια που στους αυτοκράτορες κρέμονται από τα διαδήματα, ενώ στους αυλικούς από τα τεμάχια στόφας που καλύπτουν το κεφάλι.

vi ANAΓΕΝΝΗΣΗ (15-16αι.)

Επικρατούν τα πολυτελή ενδύματα που δίνουν όγκο στο σώμα. Τάση αποτελούν οι δαντέλες, οι φιόγκοι και οι πλισεδωτοί γιακάδες. Η επίδειξη συχνά οδηγούσε σε υπερβολές.

ΑΝΤΡΕΣ

Οι εύποροι φορούν μανδύες με φαρδιούς ώμους και επίπεδα καπέλα. Οι βόρειοι ευρωπαίοι προτιμούν τα παραφουσκωμένα μανίκια και μακριές κάλτσες. Συχνά είναι και τα φτερά σε πολλά αξεσουάρ. Τα μαλλιά τους, ανάλογα με την αμφίεση, είναι ίσια ή κατσαρά και συχνά πιασμένα κότσο. Το μήκος ποικίλει, ανάλογα με το προσωπικό γούστο.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ:

Χαρακτηριστικός είναι ο κορσές με ενίσχυση ξύλο ή μέταλλο προκειμένου να τονιστεί η ιδιαίτερα λεπτή μέση. Κάτω από τα φορέματα φορούν κρινολίνο που δίνουν στο φόρεμα σχήμα καμπάνας. Τα μαλλιά είτε χτενίζονται περίτεχνα είτε καλύπτονται με μαντίλι. Το τελευταίο αποτελούσε περισσότερο επιλογή των χωρικών. Τα χρώματα έντονα και σκούρα. Για το φακίολι επιλεγόταν το μαύρο βελούδο ενώ για τα κολάρα και τους φραμπαλάδες το λευκό λινό ύφασμα, το χρυσό και το βουσσινί.

vii.ΕΠΟΧΗ ΜΠΑΡΟΚ (17αι)

ΑΝΤΡΕΣ:

Η περούκα αποτελεί καινούριο στοιχείο στο αντρικό ντύσιμο. Φορούν πουκάμισα με πολλούς φιδόγκους ενώ τα παντελόνια φτάνουν κάτω από το γόνατο. Προτιμούνται οι δερμάτινες μπότες με τακούνι.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ:

Το κρινολίνο αντικαθιστά η τάση να φορούν πολλά φορέματα, το ένα πάνω από το άλλο. Η φούστα με ουρά είναι ανοιχτή μπροστά.

viii.ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ 1821

Μετά την απελευθέρωση το ντύσιμο αρχίζει να έχει ευρωπαϊκές επιρροές. Νωρίτερα, ωστόσο, κάθε περιοχή έχει ολότελα διαφορετικό ντύσιμο.

ΟΙ ΕΥΖΩΝΕΣ

(ευ + ζώνες= οι καλά ζωσμένοι) Είναι επίλεκτοι στρατιώτες του ελληνικού στρατού, ευρύτερα γνωστοί ως 'τσολιάδες'. Η ευζωνική ενδυμασία από το 1821 καθιερώνεται επίσημα σαν Εθνική ενδυμασία όλων των οπλαρχηγών και αγωνιστών της επανάστασης του '21. Ξεχωριστό κομμάτι της επίσημης ευζωνικής ενδυμασίας, και ταυτόχρονα εθνικό σύμβολο, αποτελεί η φουστανέλα. Ο αριθμός των δίπλων της φουστανέλας φημολογείται πως είναι ίσος με τη διάρκεια (σε έτη) της περιόδου της Τουρκοκρατίας, δηλαδή 400. Τα υπόλοιπα μέρη που συγκροτούν την ευζωνική στολή είναι:

Το 'φάριο' (ή 'φάρεο'). Είναι το καπέλο του εύζωνα. Το φάριο έχει κόκκινο χρώμα και είναι κατασκευασμένο από τσόχα. Στη θέση του μετώπου φέρει το ελληνικό εθνόσημο. Χαρακτηριστικό κομμάτι του αποτελεί η μακριά μαύρη φούντα, κατασκευασμένη από μετάξι.

Το πουκάμισο. Είναι λευκού χρώματος και έχει μεγάλο άνοιγμα μανικιών. Το λευκό χρώμα συμβολίζει την αγνότητα των εθνικών αγώνων.

Η 'φέρμελη'. Είναι το γιλέκο του εύζωνα. Αποτελεί το δυσκολότερο, όσον αφορά την κατασκευή του, κομμάτι της ευζωνικής στολής. Διαθέτει λευκά και επίχρυσα νήματα, με τα οποία απεικονίζονται σχέδια λαογραφικής σημασίας.

Οι κάλτσες. Είναι λευκές και κατασκευασμένες από μαλλί. Οι κάλτσες στηρίζονται στη μέση του εύζωνα, κάτω από τη φουστάνελα, με τη βοήθεια μιας δερμάτινης ζώνης που ονομάζεται ‘ανάσπαστος’, με τον ίδιο τρόπο που λειτουργούν και οι ζαρτιέρες.

Οι καλτσοδέτες. Είναι μαύρου χρώματος και κατασκευασμένες από μετάξι.

Τα τσαρούγια. Είναι τα υποδήματα του εύζωνα. Είναι κόκκινου χρώματος και κατασκευασμένα από δέρμα. Στη σόλα κάθε τσαρουχιού βρίσκονται καρφωμένα περίπου 60 καρφιά, τα οποία είναι υπεύθυνα για τον επιβλητικό ήχο που ακούγεται κατά το βηματισμό ενός εύζωνα. Κατά μέσο όρο, το κάθε τσαρούχι ζυγίζει τρία κιλά. Χαρακτηριστικό κομμάτι των τσαρουχιών αποτελούν οι μύτες φούντες στις οποίες καταλήγουν οι μύτες τους. Θεωρείται πως η αρχική τους χρήση ήταν να κρύβονται σε αυτές μικρά κοφτερά αντικείμενα που θα μπορούσαν αιφνιδιαστικά να τραυματίσουν τον εχθρό σε μία ‘σώμα με σώμα’ μάχη.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ:

Η γυναικεία παραδοσιακή φορεσιά κατά κύριο λόγο αποτελείται από το λευκό πουκάμισο. Από πάνω φοριόταν το καφτάνι (πανωφόρι από πολύτιμη τσόχα) ή το σιγκούνι (πανωφόρι, συνήθως αμάνικο από μάλλινο υφαντό ύφασμα). Το φουστάνι και φυσικά η ζώνη και η ποδιά. Απαραίτητα ήταν τα καλύμματα της κεφαλής και τα στολίδια.

Η καθημερινή φορεσιά είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες της καθημερινότητας (προστασία από καιρό, άνεση για εργασίες) και κατασκευάζεται από απλά υλικά. Αντίθετα η κυριακάτικη, γιορτινή ενδυμασία υπογραμμίζει την κοινωνική κατάσταση. Η νυφιάτικη πάλι, κατασκευάζεται από πολυτελή υφάσματα και διακρίνεται για τον κεφαλόδεσμο, ο οποίος στολίζεται με λουλούδια και φυσικά τα κοσμήματα. Πρόκειται για τα γιρντάνια, δηλαδή σειρές αλυσίδων από τις οποίες κρέμονται μικρά στρογγυλά νομίσματα. Βασικό εξάρτημα είναι και η ζώνη. Με τη διακόσμησή της σχετίζεται η πόρπη και τα θηλυκωτάρια που κλείνουν τα ανοίγματα του λαιμού και του στήθους.

ix ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΑΙΩΝΑΣ

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1920

Με τη λήξη του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου οι γυναίκες γίνονται πιο ανεξάρτητες. Ντύνονται πιο απλά και άνετα γιατί πρέπει να εργαστούν. Ο κορσές καταργείται και τα πόδια αποκαλύπτονται. Χαρακτηριστικό είναι το μικρό μαύρο φόρεμα της Coco Chanel. Τα παπούτσια τα χαρακτηρίζει μια μπαρέτα στο ύψος του αστράγαλου. Μόδα είναι τα κοντά μαλλιά που αναδεικνύονται από τα καπέλα που εφαρμόζουν στο κεφάλι.

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1930

Η σιλουέτα είναι λεπτή με τονισμένη μέση και έντονους ώμους. Τα φορέματα συχνά αφήνουν την πλάτη ακάλυπτη. Τα μαγιό και τα σορτς γίνονται αποδεκτά στην παραλία. Τα γυαλιά ηλίου, τα γάντια και τα καπέλα αποτελούν απαραίτητα αξεσουάρ. Τα μαλλιά είναι ξανθό πλατινέ με πολύ κοντές αφέλειες. Η αντρική μόδα αντικαθιστά το σακάκι με πουλόβερ και προτιμά τα χρωματιστά πουκάμισα.

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1940

Ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος επιδρά και στη μόδα, καθώς οι πρώτες ύλες είναι δυσεύρετες. Επικρατεί το στρατιωτικό στυλ και οι γυναίκες φορούν κυρίως ταγιέρ. Τα πατρών κάνουν την εμφάνισή τους. Το μήκος της φούστας, η οποία είναι σε γραμμή κλος, είναι λίγο πάνω από το γόνατο. Οι ώμοι τονίζονται

με βάτες. Λόγω της έλλειψης πρώτων υλών οι γυναίκες αντί για καλτσόν βάζουν με μαύρο μολύβι τα πόδια τους δίνοντας την ψευδαίσθηση της ραφής της νάιλον κάλτσας. Τα μαλλιά σγουρά μέχρι τους ώμους ή κότσο.

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1950

Στην Αμερική εμφανίζονται οι «επαναστάτες χωρίς αιτία». Φορούν μπλου τζιν λευκό φανελάκι και μπουφάν.

Η μόδα της εποχής κολακεύει τη γυναίκα καθώς οι γραμμές ακολουθούν το γυναικείο σώμα και καθιερώνεται η γόβα στιλέτο. Παράλληλα υιοθετείται η γραμμή σάκος. Το φουρό κάτω από τις φούστες δίνει όγκο. Χαρακτηριστικά αξεσουάρ είναι οι πέρλες στο λαιμό και τα γάντια, αυστηρά συνδυασμένα με το ρούχο.

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1960

Οι άντρες ντύνονται απλά και αφήνουν μακριά μαλλιά έχοντας πρότυπο τους Beatles. Για τις γυναίκες σχεδιάζονται τα πρώτα μίνι που θα γίνουν σύμβολο αυτής της δεκαετίας. Τα μπικίνι κατακλύζουν τις παραλίες. Τα ζιβάγκο, τα τεράστια γυαλιά ηλίου και τα ταγιέρ τύπου Jackie Kennedy θα φορεθούν επίσης.

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1970

Η μόδα συναντά τη μουσική και τα κινήματα της νεολαίας, όπως αυτό των χίπις. Τα φορέματα είναι φαρδιά, με ψυχεδελικά εμπριμέ αλλά και floral prints. Τσιγγάνικες φούστες, χαμηλόμεςες, πολύ κοντές ή πολύ μακριές. Πολύ κοντά σορτς αλλά και παντελόνια που φαρδαίνουν από το γόνατο και κάτω, το λεγόμενο παντελόνι καμπάνα. Το πέτο στα πουκάμισα είναι μεγάλο, άλλοτε στρογγυλό και άλλοτε μυτερό. Τζιν και t-shirts, τοπ που δένουν στο λαιμό, ολόσωμες φόρμες, στράπλες φορέματα σε

ίσια γραμμή-σωλήνα αποτελούν τάσεις της δεκαετίας αυτής. Οι μπαντάνες και τεράστιες ζώνες σε συνδυασμό με τις πλατφόρμες συμπληρώνουν το ντύσιμο.

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1980

Είναι η δεκαετία που η σειρά « Δυναστεία» δημιουργεί πρότυπα μόδας.

Φούστες τύπου lambada, μίνι, κολάν, τεράστια φαρδιά t-shirts, επώνυμα τζιν, κοντά jackets, βάτες, φαρδιές παντελόνες, αθλητικές φόρμες και αθλητικά κορμάκια είναι οι βασικές τάσεις. Τα αθλητικά παπούτσια είναι στις προτιμήσεις των καταναλωτών καθώς η μόδα βγήκε από το γυμναστήριο. Τέλος, τα μαλλιά έχουν όγκο και η λακ χρησιμοποιείται σε καθημερινή βάση.

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1990

Την προηγούμενη υπερβολή διαδέχεται η απλότητα. Η μόδα έχει πολλά πρόσωπα και επιλογές. Η μόδα των ρούχων και των αξεσουάρ λανσάρεται από διασημότητες και αλλάζει πολύ γρήγορα.

13.ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΝΤΥΠΗ:

Ευ. Παπανούτσος, «Πρακτική φιλοσοφία», ο άνθρωπος και το φόρεμα , εκδ. Δωδώνη, Αθήνα,1984

Jacqueline Morley, η μόδα μέσα στους αιώνες, εκδ. Μοντέρνοι καιροί, Αθήνα,1998

Τσολάκης, Αδαλόγλου, Έκφραση-Έκθεση, τεύχος Α΄ Ενιαίο Λύκειο, ΟΕΔΒ-Αθήνα

Robert Flaceliere, Ο δημόσιος και ιδιωτικός βίος των αρχαίων Ελλήνων, εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα, 1983

Γιάκος Τσιμπίδης – Κιάρια Σουγκανίδου, Η Γοητεία της στολής, από τον ημερήσιο τύπο (σελ. 131, Θεματικοί Κύκλοι Ενιαίο Λύκειο, ΟΑΕΔ-Αθήνα

Νέλλη Λαγάκου, Η ενδυμασία δια μέσου των αιώνων, εκδ. Δωδώνη

Περί του ιδιωτικού βίου των αρχαίων Ελλήνων, Μελέτες για την αρχαία Ελλάδα, Θεοδοσίου Β. Βενιζέλου, εκδ. Χαρίσης

Η ελληνική λαϊκή φορεσιά, Αγγελική Χατζημιχάλη, μουσείο Μπενάκη, εκδ. οίκος «Μέλισσα»

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ

http://www.matia.gr/7/78/7806/7806/1_12.html

www.stylewatch.gr

<http://tmth.gr/sciencerelated/64-arxaia-elliniki-technology/377-arxaia-endymata-kai-ypodimata>

www.istorika.themata.com/

www.digitalschool.com το ψηφιακό βιβλίο του μαθητή για Οικιακή Οικονομία, Αρχαία ιστορία της Α΄ Γυμνασίου και Μεσαιωνική και Νεότερη Ιστορία της Β΄ Γυμνασίου

www.el.wikipedia.org/wiki/

<http://www.nhmuseum.gr/details2.php?lang=1&wh=1&the1id=1&the2id=7&the3id=34&theid=50&open1=1&open2=7&open3=34&thepid=258&theq=>

<http://www.otherside.gr/2012/05/poso-epireazei-ntysimo-psyxologia-mas/#ixzz28YPtLu9N>

www.greek-language.gr

<http://sgtogias.tripod.com/>

<http://www.fhw.gr/fhw/>

www.karagouna.gr

www.tsouchlarakis.com

www.foresia.gr

www.paradosiakes-endymasies.gr

<http://www.mypsychologist.gr/el/published-articles/eautos-prosopikotita/38-2010-05-29-20-21-24>

http://www.apodimos.com/arthra/08/Oct/TO_DIAXRONIKO_BYZANTINO_ENDYMA/index.htm

<http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=64498>

http://www.tmth.edu.gr/aet/thematic_areas/p135.html

<http://tmth.gr/sciencerelated/64-arxaia-elliniki-technology/377-arxaia-endymata-kai-ypodimata>

http://www.istorikathemata.com/2011/06/blog-post_13.html

http://www.istorikathemata.com/2010/03/1821_23.html

<http://polioxni.wordpress.com/2011/06/15/%CE%BC%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%B9%CE%BA%CE%B7-%CE%B5%CE%BD%CE%B4%CF%85%CE%BC%CE%B1%CF%83%CE%B9%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%BA%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CF%89%CF%80%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%83/>

www.andronianoι.gr/pdfs/foresia.pdf

http://www.nea-acropoli.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=172:2008-03-24-08-52-38&catid=58:2008-03-23-17-32-17&Itemid=105

<http://readingandwritingtexts.pbworks.com/w/page/48154035/%CE%9C%CF%8C%CE%B4%CE%B1%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1>

<http://gr.texsite.info/%CE%9C%CF%8C%CE%B4%CE%B1%CF%84%CE%B7%CF%82%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%B3%CE%B5%CE%BD%CE%BD%CE%B7%CF%83%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%AE%CF%82%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B9%CF%8C%CE%B4%CE%BF%CF%85>

<http://4mati.blogspot.com/>

http://lyk-ralleion.att.sch.gr/Erg_Mathitriou/ERGASIES_2011_2012/KYPSELES2.pdf

